Hämeenlinnan Asemantausta

Pientalojen ominaispiirteet ja rakennusinventointi

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI

Hätilän ja Asemantaustan historiaa

Vanajan pitäjään kuuluneet Hätilän kylän alueet siirtyivät 1500-luvulla läheisen Hämeen linnan alaisuuteen. Kylän maista muodostettiin yksi linnan kolmesta latokartanosta. Kylän pellot sijaitsivat rinteen alaosassa Vanaja-veden rannalla, kylä ja kartano nykyisen Aulangontien varrella. Hämeenlinnan kaupunki siirrettiin linnan pohjoispuolelta nykyiselle paikalle 1778, siirron yhteydessä kaupungin raja-alueista muodostettiin 1778 Hämeenlinnan maalaiskunta, johon Asemantaustakin osana Hätilää kuului. Hätilän kartano, myöhemmin kruunun virkatalo ja vuokratila, säilyi tilana aina 1900-luvulle saakka.

Pientalorakentaminen 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa

Hätilästä muodostui kaupungin kasvaessa 1800-luvulla maalaiskunnan taajama, jossa oli asutusta, teollisuutta ja kauppaliikkeitä. Helsinki-Hämeenlinna rautatie valmistui 1862 ja asema sijoittui kartanon rantapelloille. Rataosuus Tampereelle avautui kesällä 1876. Aseman taakse syntyi rautatieläisten asuinalue, joka heijastuu edelleen kadunnimissä. Rantaan rakennettiin lisäksi suuri höyrysaha, jonka työntekijät hakeutuivat asumaan samalle alueelle.

Vanhat, ennen sotia rakennetut talot, olivat yleensä yksinkertaisia rakenteiltaan. Talot rakennettiin aikoinaan sukupolvelta toiselle periytyvän tietotaidon avulla ja perinteitä vaalittiin. 1800-luvun lopun ja 1900-luvun ensimmäisten vuosikymmenten talot rakennettiin pääasiallisesti luonnonkiviperustusten päälle puusta. Rakennuksissa oli tuulettuva alapohjarakenne eli n. rossipohja. Kesäisin avoimet kellarin tuuletusluukut suljettiin talveksi. Myöhemmin perustusten rakentamisessa alettiin hyödyntää myös betonia. Alkuun betonirakentamisessa käytettiin ns. säästöbetonia. Säästöbetonissa valun joukkoon lisättiin kiviä, jotta kalliin sementin menekkiä pystyttiin pienentää.

1800-luvun jälkipuoli oli kertaustyylien aikaa. Uusrenessanssin soveltaminen puurakentamiseen muutti julkisivut hyvin koristeellisiksi ja rikasmuotoisiksi. Tämä vaihe on saanut jälkimaailmalta nimen nikkarityyli. Lautoja koristeltiin lehtisahalla ja pylväitä sorvattiin. Väreissä saattoi olla suuria kontrasteja.

Asemantaustassa on yksi 1800-luvun puolella rakennettu asuinrakennus. Siinä on havaittavissa uusrenessanssin piirteitä mm. ikkunoiden koristelaudoissa.

Kuva 1-2. Asemantaustan vanhin rakennus Mestarinpolku 1 on vuodelta 1898.

1800- ja 1900 –lukujen vaihteen kansallisromantiikka ja jugend ammensivat vanhasta suomalaisesta rakennusperinteestä. Se suosi kansallisia materiaaleja, kuten hirttä ja graniittia, sekä kansallisia koristekuvioita. Osa seinästä saattoi jäädä paljaalle hirrelle, laudoitetut alueet saivat pintaansa maanläheiset värit. Tyylille ominaista on massiivisuus ja raskaus. Katot olivat usein jyrkkiä ja harjan pääty saattoi olla taitettu. Yhtenäisten pintojen jäsentävinä osina käytettiin pilastereita ja vaakalistoja. Tyylikauden piirteisiin kuuluu T-karmi-ikkunat tai alhaalta kaksi- tai kolmijakoiset ikkunat, joiden yläpuolella on useampiin ruutuihin jaettu ikkunaosa. Ikkunat voivat olla myös yläkulmista viistetyt. Tyylille ominaisia piirteitä olivat rikas ornamentiikka, dynaaminen liike, kaartuvat aaltoilevat viivat ja sulavat, mutta usein epäsymmetriset linjat. Värityksessä suosittiin ruskeita, harmaita ja vihertäviä sävyjä.

Kuva 3-6. Kansallisromantiikkaa edustavia pientaloja Asemantaustassa: Juhontie 2 vuodelta (v. 1914), Rautatienkatu 11 (1924), Sorsanpolku 1 (v. 1925) ja Rautatienkatu 26 (v. 1920).

1920-luvun klassismista 1930-luvun funkkikseen

Itsenäisyyden alkuaika tunnetaan rakennustaiteessa 1920-luvun klassismina tai pohjoismaisena klassismina, jolloin palattiin takaisin yksinkertaisempaan arkkitehtuuriin, sillä lähes kaikki koristeet jäivät pois julkisivuista. Kokonaan betonista valettuja kivijalkoja alettiin tehdä 1920-luvulta alkaen. Pientaloissa oli pääsääntöisesti vaakalaudoitus ja seinät olivat vaaleita. Ikkunat oli tyypillisesti jaettu kuuteen tai kahdeksaan saman kokoiseen ruutuun ja ne oli asennettu lähelle julkisivun pintaa. Myöhemmin yleistyivät myös T-malliset ikkunat. Kattojen vaakasuoraa linjaa katkaistiin päätyä muistuttavalla ulokkeella, jonka avulla saatiin lisää tilaa ja valoa yläkerran huoneisiin.

1920-luvulla lähes jokaiseen kuntaan tuotiin Terijoella purettuja huviloita, jotka koristeittensa takia erottuvat vieläkin ympäröivistä rakennuksista. Näin kerrotaan tapahtuneen myös Hämeenlinnassa; osa radanvarren puutaloista kerrotaan olevan alun perin Terijoelta.

Kuva 7-9. 1920-luvun klassismia Asemantaustassa: Rautatienkatu 54 (v. 1920). Ruusutie 4 (v. 1920) ja Rautatienkatu 54 (v. 1920).

Kuva 10-12. Kuljettajantie 2 (v. 1920) , Rautatienkatu 27 (v. 1920), Karinkuja 6 (v. 1920).

Kuvat 13-15. Rautatienkatu 28 (v. 1920).

Kuva x. Terijoelta perimätiedon mukaan tuotu asuinrakennus Kuljettajantie 8 (v. 1920).

1920-1930-luvuilla yleistyivät myös mansardi- eli taitekattoiset pientalot. Mansardi lisäsi ullakon tilaa, kun alemman lappeen kattokulma oli hyvin jyrkkä. Käytännössä ullakon koko oli 3/4 tai jopa 4/5 asuinkerroksen pinta-alasta. Aikakauden rakennusten yhteydessä Asemantaustassa tavataan usein näyttäviä lasikuisteja.

Kuva 16-21. Ruusutie 3 (v. 1932), Sairionkatu 6b (v. 1920), Kuljettajantie 6 (v. 1935), Ruusutie 6 (v.1931), Rautatienkatu 19 (v. 1920), Jarrumiehentie 8 (v.1928).

Kuvat 22-23. Rautatienkatu 34 ja Sairionkatu 1 (v. 1924).

Funktionalismi johti arkkitehtuurissa muotojen yksinkertaistumiseen ja rakennusten osien sovittamiseen paremmin massatuotantoon. Teräsbetoni teki mahdolliseksi pilarirungot ja tasakatot ja rakennuksen julkisivu voitiin esimerkiksi vuorata koko pituudelta nauhaikkunoilla. Muita funktionalismin tunnusmerkkejä olivat suuret ja tasaiset, aineettomilta vaikuttavat lasi- ja rappauspinnat sekä kulmikkaat, laatikkomaiset ja vaakasuuntaan painottuneet muodot. Suomessa siirtyminen 1920-luvun klassismista ei ollut yhtäkkistä eikä täydellistä, vaan tyyli pelkistyi vähitellen 1930-lukua lähestyttäessä. Asemantaustassa ei ole yhtään tyylipuhdasta funkkista edustavaa pientaloa.

Jälleenrakennuskauden pientalorakentaminen 1940-50-luvun Suomessa

Jälleenrakentamiskauden vallitsevaksi pientalotyypiksi muodostui jälleenrakennusajan tyyppitalo, ns. rintamamiestalo. Se perustui lähinnä sotien aikana ja niiden jälkeen omatoimirakentajille suunniteltuihin tyyppitalopiirustuksiin. Rintamamiestalo oli puolitoistakerroksinen, puurakenteinen ja harjakattoinen noppamainen omakotitalo. Rakennuksen keskellä olevan savupiipun ympärille sijoitettiin kaikki asuintilat. Nelijakoisessa alakerrassa oli eteinen, kaksi huonetta ja keittiö. Yläkerrassa oli kaksi päätyhuonetta, jotka voitiin rakentaa asuinkäyttöön myöhemminkin. Talossa oli usein kellarikerros, monesti myös wc. Varsinaiset peseytymistilat rakennettiin yleensä erilliseen piharakennukseen.

Rintamamiestalossa saattoi olla hirsirunko, mutta yleisin oli 1930-luvulla yleistynyt runkotyyppirakenne, jossa kantavana rakenteena oli määrämittaisesta sahatavarasta naulaamalla koottu kehikko. Niin seinä ja lattia- kuin kattorakenteetkin eristettiin pääasiassa sahanpuruilla ja kutterilastulla. Ulkopuolelta rakennus verhoiltiin laudasta, yleisimmin pystysuuntaisena peiterimaverhouksena tai arkkitehtien tyyppitalopiirustuksissa suosimalla vaakalaudoituksella. Tyypillinen kattokaltevuus oli jyrkähkö 1:1,5, mikä jätti rungon keskelle riittävän korkeaa asuintilaa ja sivuille kylmät sivu-ullakot. Rintamamiestalolle ominaisia katemateriaaleja ovat kolmiorimoitettu bitumihuopa, konesaumattu pelti ja sementtikattotiili. Ikkunat olivat tyypillisesti kaksipuitteisia sisään-ulos-aukeavia puuikkunoita. Yleisin malli oli pystysuuntaisesti kahteen tai kolmeen osaan jaettu ikkuna. Energiansäästön ja lasipulan vuoksi ikkunat olivat pieniä.

Rakennusten perustamistapa oli syväperustus. Betonirakenteinen sokkeli perustettiin syvälle maahan routarajan alapuolelle betonianturoiden varaan. Rakennuksiin rakennettiin joko kellari tai sitten lämpimän lattiarakenteen ja maanpinnan väliin jätettiin tuulettuva ilmatila, ryömintätila.

Kuvat 24-29. Jälleenrakennuskauden pientaloja Asemantaustassa: arkkitehtuuriltaan laadukkaat Jarrumiehentie 5 (v.1948), Pekantie 8 (v.1954) ja Rautatienkatu 1 (v.1954) sekä mineriittiverhoiltu Pekantie 6 (v. 1956). Tyypillinen jälleenrakennuskauden pientalo Sairionkatu 8 (v.1956).

1950-luvulla rakennustekniikkana oli vielä paikallarakentaminen. Talojen rungot tehtiin joko puusta tai muurattiin tiilestä. Usein taloista tehtiin yksikerroksisia puolentoista kerroksen sijaan. Rakennukset olivat harjakattoisia ja niissä oli leveät räystäät ja suuri nauhamainen olohuoneen ikkuna. Rakennusten matala ja pitkä muoto selittyy sillä, että saman katon alle sijoitettiin usein myös autotalli ja sisäsauna. 1950-luvun asuntosuunnittelulle ja pientaloillekin oli tyypillistä, että erilaisilla julkisivumateriaaleilla luotiin vaihtelua muuten yhtenäisesti rakennettuihin alueisiin.

Julkisivut olivat pääosin joko lautaverhottuja tai rapattuja. Julkisivupintoja jäsennettiin yleisesti esimerkiksi jättämällä osa talosta tiilipinnalle ja rappaamalla osa. Uusina verhousmateriaaleina alettiin käyttää erilaisia levyjä kuten mineriittiä. Tiilitaloissa ikkunat saatettiin kehystää sileällä rappauksella ja rapatussa talossa etenkin ulko-oveen voitiin muurata tiilikehys. Rappaustyypeistä karkea roiskerappaus oli vallitseva. Uusi laudoitustapa oli vaakasuuntainen lomalaudoitus. Rakennukset perustettiin yhä yleisesti syväperustuksella. Sokkelit rapattiin. Tyypillistä oli verhota sokkelit myös liuskekivellä ns. lehmännahkakuvioon.

Asemantaustaan muodostui jälleenrakennuskauden kortteleita, jotka ovat hyvin säilyttäneet aikakaudelle ominaiset piirteensä. Nämä korttelit sijaitsevat Sairionkadun ja Pekantien välissä.

Alueella on sekä puu- ja levyverhoiltuja että rapattuja pientaloja. Näiden lisäksi alueella on muitakin yksittäisiä rintamamiestaloja.

1960-luku

1960-luvun omakotirakentamisessa suosittiin yksikerroksista, kellaritonta talotyyppiä, jonka vaakasuuntaisuutta korostivat matala sokkeli ja loiva, kaltevuudeltaan 1:2–1:4 harjakatto. Ullakoista luovuttiin. Asumista yhdessä tasossa arvostettiin. Tyyppitalojen tilalle tulivat 1960-luvun teolliset puu- tai tiilirakenteiset pientalotyypit, joita jokaisella talotehtaalla oli oma mallistonsa. Talojen julkisivumateriaalina oli usein puhtaaksimuurattu punainen tiili. Perustamistapana yleistyi matalaperustus. 1960-luvun loppupuolella maanvarainen betonilaatta oli vallitseva alapohjatyyppi. Ulkoseinien pintamateriaaleina käytettiin aikaisempaa enemmän tiiltä, rappausta ja asbestisementti- ja mineraalilevyjä, jotka ilmestyivät myös rintamamiestalojen seiniin. Julkisivuihin tehtiin toki edelleen myös lautaverhoiluja etenkin vaakasuuntaisena. Kun katot loivenivat, tiilikatteen käyttö väheni huomattavasti. Eniten käytettiin peltiä ja huopaa. 1960- luvun ikkunat olivat standardimittaisia tehdastuotteita. Yleisin ikkunatyyppi oli kaksilasinen sisään-ulos aukeava puuikkuna, joskin myös sisään-sisään aukeavaa ikkunatyyppiä käytettiin. Rintamamiestaloon verrattuna ikkunoiden ja niiden lasiaukkojen koko suureni. Ikkunatkin korostivat arkkitehtuurin vaakasuuntaisuutta: yksittäiset ikkunat olivat korkeuttaan leveämpiä, ja ne sijoitettiin usein nauhamaisiin ryhmiin. 1960-luvulla ulko-ovi oli useimmiten pienen katoksen tai avokuistin suojaama yksinkertainen pystypaneloitu ovi, jossa saattoi olla yläikkuna tai kapea ja korkea lasiaukko.

Asemantaustassa löytyy jonkin verran tyypillisiä 1960-luvun rakennuksia, sekä pientaloja että rivitaloja. Suojelun kohteeksi on valikoitunut arkkitehtuuriltaan poikkeuksellisen laadukas, suurilla maisemaikkunoilla varustettu, tasakattoinen, keltatiilinen puoliatrium-talo.

Kuva 30. Edustava, edellä aikaansa oleva, 1960-luvun asuinrakennus Rautatienkatu 10 (v. 1967). Kuva 31. Tyypillinen 60-lukulainen Rautatienkatu 21 (v. 1967).

1970-luku

1970-luvulle tultaessa talojen kattokaltevuus loiveni entisestään 1:5 aina tasakattoon saakka. Pulpettikattojakin käytettiin. Räystäät niukkenivat tai katosivat tyystin. Tilalle tuli kattorakenteen otsan verhouksena korkeahko lautaverhous. Rakennus muuttui hahmoltaan suorakaiteesta monimuotoisemmaksi, usein L-muotoiseksi ns. puoliatriumtyypiksi terasseineen ja katoksineen. Myös rinneratkaisut olivat suosittuja. Ikkunat muuttuivat korkeuttaan leveämmiksi. Suuret maisemaikkunat olivat suosittuja; olohuoneen koko ulkoseinä saattoi olla lasia. Puurunkoinenkin talo verhottiin usein punaisella tai keltaisella tiilellä. Puuosat kuten ikkunat ja katon otsalaudoitukset

petsattiin tummiksi. Energiakriisin myötä ikkunat pienenivät ja seinät kasvoivat paksuutta. Myös rakennuksen pohjamuoto karsittiin taas kompaktiksi suorakaiteeksi. Tasakattojen myötä huopakatteiden käyttö lisääntyi. 1970-luvun ovet ja ikkunat ovat standardimittaisia tehdastuotteita. Yleisin ikkunatyyppi on kaksilasinen sisään-sisään aukeava puuikkuna. Uutuuksia olivat tuuletusikkunat korvaavat ritilälliset tuuletusluukut ja pintakäsittelynä vaalean maalauksen sijasta tumma, yleensä ruskea petsaus. Seitsemänkymmentäluvun minimalistinen tyyli riisui pienetkin kuistit, joten ulko-oven suojana saattoi olla vain lippa tai pieni syvennys.

Asemantaustassa rakennettiin 1970-luvulla erityisesti rivitaloja, kun kaavamuutoksen myötä suuret rakennusoikeudet voitiin sijoittaa yhteen kerrokseen. Alueelta löytyy myös yksittäisiä tummanpuhuvia, ajan suunnitteluihanteita noudattavia omakotitaloja.

Kuva 32-35. Arkkitehtuuriltaan erityisen laadukas rivitaloyhtiö 1970-luvulta, Asemamiehentie 4-6 (v. 1975). Rautatienkatu 6 (v. 1972) ja Rautatienkatu 12 (v.1982) edustavat tyypillisempää 70-80-luvun arkkitehtuuria.

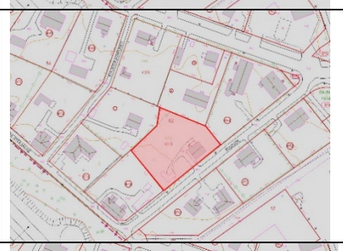
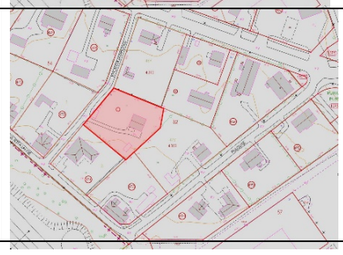

Kuva 36. Arkkitehtuuriltaan erityisen laadukas 1970-luvun pientalo Hauhonkatu 9 (v. 1978).

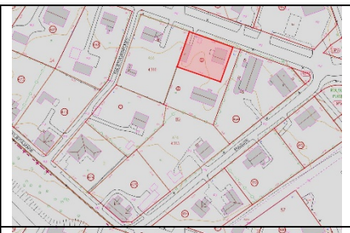
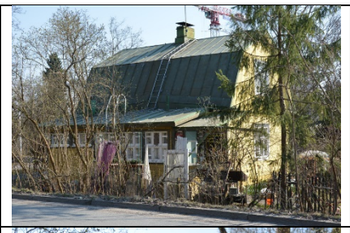
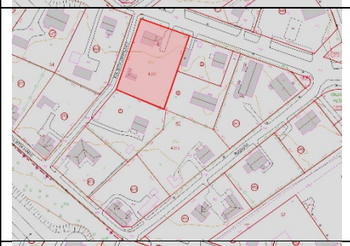
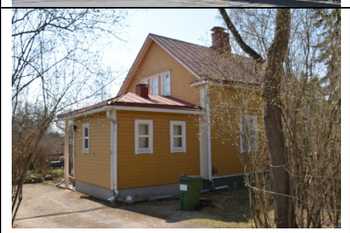
https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Rakennusperinnon_hoito/Viisaita_korjausperiaatteita/Pientalojen_rakenteet_19401970(37826) Minna Lukander
https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Maaseudun_maisemat/Omakotiasumisen_kulttuurihistoriaa(37621) Kirsi Saarikangas
http://www.pksrava.fi/doc/ohjeet/OHJE-ARK13.pdf
http://www.kirjastovirma.fi/kulttuuri-identiteetti/10 Martti Asunmaa
https://fi.wikipedia.org/wiki/Kansallisromantiikka
https://fi.wikipedia.org/wiki/Funktionalismi
https://koppa.jyu.fi/avoimet/taiku/taidehistorian-aikajana/modernismi/1800-luvun-modernismi/art%20nouveau%20ja%20jugend

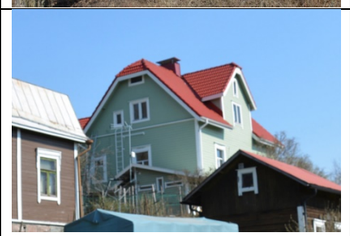
Liite: Rakennusinventointi - asemakaavalla suojeltavat rakennukset

Rakennusinventointi 2020

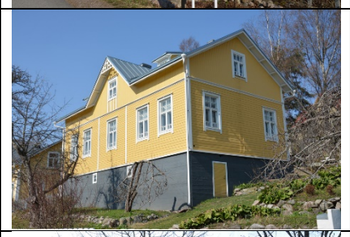
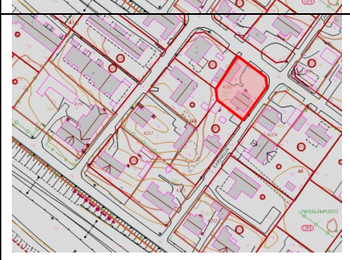
Asemantaustan kaavamuutosalueella ennen vuotta 1945 rakennetut asuinrakennukset

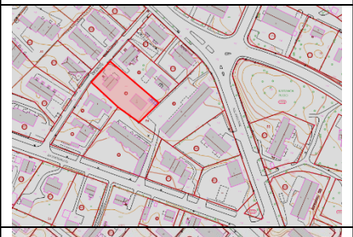
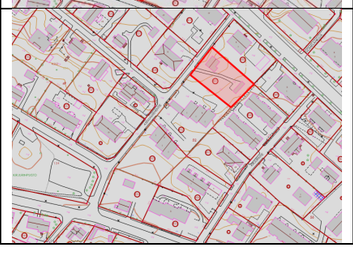
1	109-15-57-492 Ruusutie 8 asuinrakennus v **1939** rak 125 ro 390 pa 1114				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
2	109-15-57-493 Ruusutie 6 asuinrakennus v **1931** rak 84 ro 446 pa 1275				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
3	109-15-57-494 Ruusutie 4 asuinrakennus v **1920** rak 208 ro 532 pa 1519				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
4	109-15-82-475 Ruusutie 1 asuinrakennus v **1920** talousrakennus **1920** rak 110 ro 446 pa 1275				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
5	109-404-4-313 Ruusutie 3 asuinrakennus v **1932** talousrakennus **1942** rak 124 ro pa 1701				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
6	109-15-82-1 Kuljettajanpolku 4 asuinrakennus v **1932** talousrakennus ? rak 155 ro 485 pa 1386				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

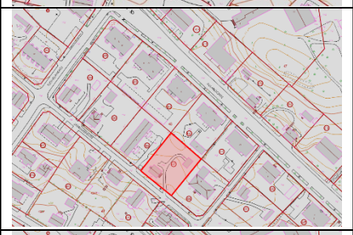
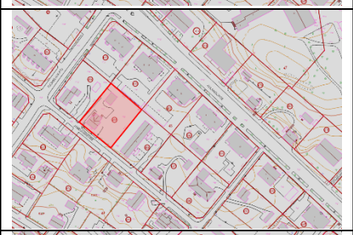
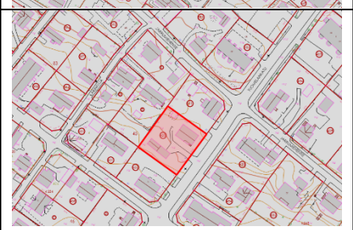
7	109-15-82-3 Rautatienkatu 3b asuinrakennus v **1932** rak 142 ro 252 pa 720				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
8	109-404-4-310 Kuljettajanpolku 6 / Rautatienkatu 5 asuinrakennus v **1932** talousrakennus **1933** rak 131 ro 568 pa 1623				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä asuinrakennus ja talousrakennus hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan
9	109-15-82-464 Rautatienkatu 1 / Ruusutie 5 asuinrakennus v **1954** rak 219 ro 568 pa 1842				- arkkitehtuuriltaan erityisen laadukas asuinrakennus 1950-luvulta - kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
9	109-15-54-468 Rautatienkatu 9, Kuljettajanpolku 3 asuinrakennus v **1932** rak 190 ro 590 pa 1687				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
10	109-15-54-469 Rautatienkatu 11 asuinrakennus v **1924** talousrakennus **1924** ak 313 ro 627 pa 1791				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
11	109-15-54-473 Kuljettajantie 6, Kuljettajanpolku 1 v asuinrakennus **1935** talousrakennus **1920** rak 140 ro 522 pa 1491				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus on hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua - talousrakennus on korjauskelvoton
12	109-15-54-472 Kuljettajantie 8 asuinrakennus v **1920** (125) talousrakenns **1920** (60) rak 185 ro 534 pa 1525				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

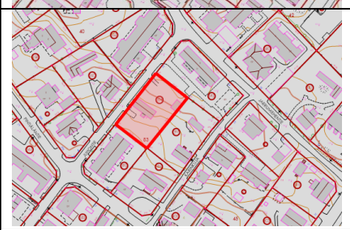
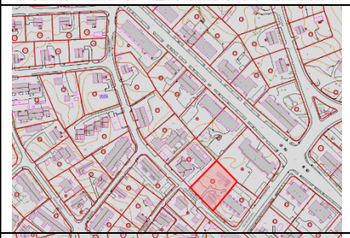
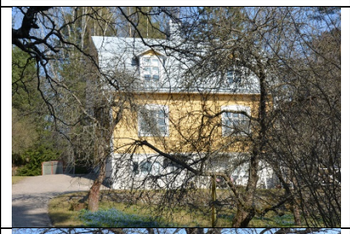
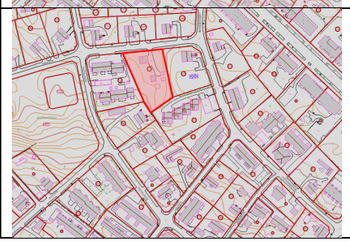
13	109-15-54-2 Sorsanpolku 2, Kuljettajantie 10 asuinrakennus v **1921** rak 290 ro 426 pa 1246				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennus on pääosin säilynyt alkuperäisessä asussaan, terassi/parveke lisätty myöhemmin - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
14	109-15-53-463 Sorsapolku 1 asuinrakennus v **1925** talousrakennus **1923** rak 330 ro 313 pa 894				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
15	109-15-53-460 Rautatienkatu 17 asuinrakennus v **1919** (120) talousrakennus **1920** (15) talousrakennus **1920** (30) rak 165 ro 302 pa 863				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat pääosin säilyneet alkuperäisessä asussaan; asuinrakennusta muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
16	109-15-53-461 Rautatienkatu 19, Mestarinpolku 4 asuinrakennus v **1920** (70) rak 193 ro 233 pa 665				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
17	109-15-53-462 Mestarinpolku 2 talousrakennus rak 100 ro 415 pa 1187				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - talousrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
18	109-15-51-448 Mestarinpolku 1 asuinrakennus v **1898** (80) rak 300 ro 327 pa 934				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä - purkulupaa haettu, ei myönnetty, tavoitteena siirtää rakennus uuteen paikkaan Asemantaustassa

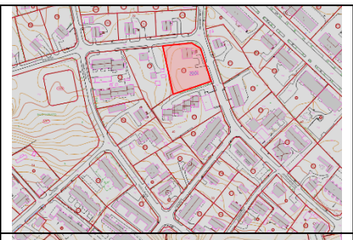
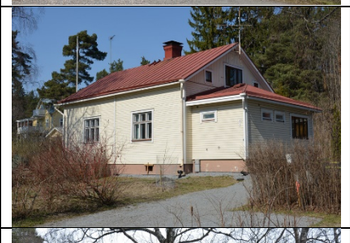
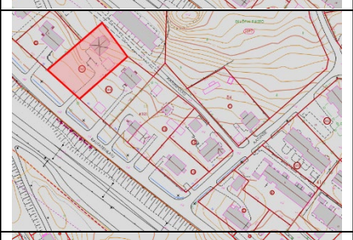
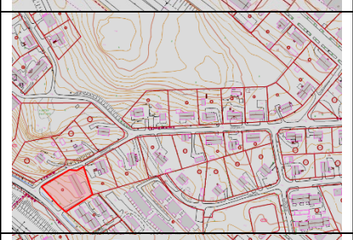
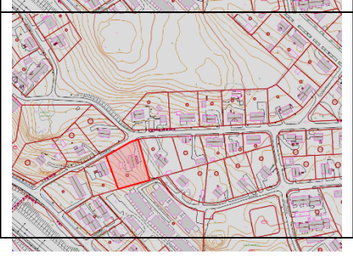
19	109-15-51-446 Rautatienkatu 25 asuinrakennus v **1920** rak 237 ro 320 pa 914				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus pääosin säilynyt alkuperäisessä asussaan; asuinrakennusta muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
20	109-15-51-447 Rautatienkatu 27 asuinrakennus v **1920** (90) talousrakennus **1945** (30) rak 120 ro 270 pa 770				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
21	109-15-50-443 Rautatienkatu 16 asuinrakennus v **1938** talousrakennus **1939** rak 291 ro 524 pa 1747				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
22	109-15-50-2 Pintiäläntie 1a asuinrakennus v **1939** rak 230 ro 251 pa 836				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus kohtuullisen hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan; ikkunoita ja julkisivuverhousta muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
23	109-15-46-410 Rautatienkatu 22 asuinrakennus v **1930** rak 159 ro 259 pa 741				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
24	109-404-4-232 Rautatienkatu 24 asuinrakennus v **1920** (100?) talousrakennus **1955** (45) rak 145 ro 201 pa 574				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus kohtuullisen hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan; ikkunoita ja julkisivuverhousta muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

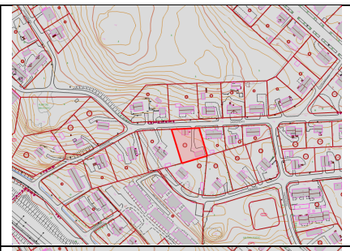
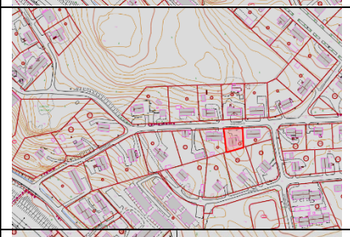
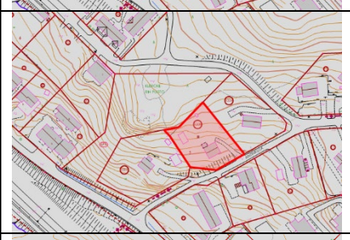
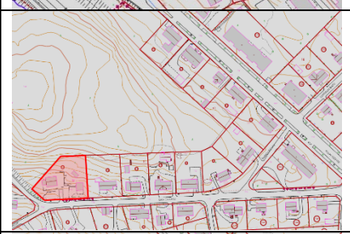
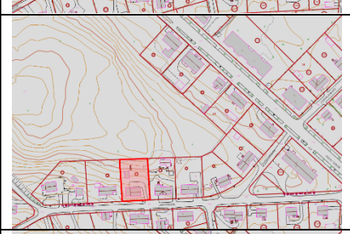
25	109-404-4-234 Karinkuja 6, Pintiäläntie 9 v asuinrakennus **1920** talousrakennus ? rak 115 ro 182 pa 519				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
26	109-15-44-388 Rautatienkatu 28 asuinrakennus v **1920** (139) talousrakennus **1910** talousrakennus **1910** rak 139 ro 298 pa 851				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
27	109-404-4-215 Rautatienkatu 26 asuinrakennus v **1920** rak 100 ro 274 pa 784				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
28	109-404-4-217 Juhontie 2 asuinrakennus v **1914** talousrakennus **1915** rak 134 ro 330 pa 942				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
29	109-15-44-390 Karinkuja 1 asuinrakennus v **1939** talousrakennus **1939** rak 80 ro 309 pa 883				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - talousrakennus korjauskelvoton - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
30	109-404-4-220 Karinkuja 3, Pintiäläntie 11 asuinrakennus **v 1920** talousrakennus **1920** rak 100 ro 223 pa 637				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat kohtuullisen hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan; asuinrakennusta muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu, kuisti muutettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

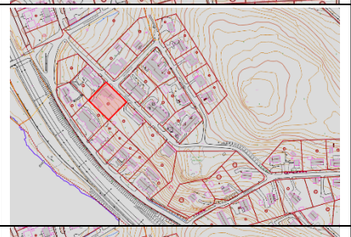
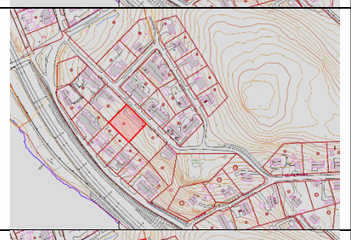
31	109-404-4-197 Rautatienkatu 30 teollisuus- ja pientalo v **1933** (350) talousrakennus **1932** talousrakennus **1932** rak 350 ro pa 1617			 	- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
32	109-15-41-5 Rautatienkatu 34 asuinrakennus **v ?** rak 222 ro 367 pa 1048				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
33	109-15-56-6 Kirjurintie 4 asuinrakennus **v 1932** rak 360 ro 517 pa 1478 om Kaarina ja Mauri Iivonen,				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
34	109-15-52-454 Rautatienkatu 14, Asemamiehentie 2 asuinrakennus **v 1932** talousrakennus **1930** rak 150 ro 434 pa 1240				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
35	109-15-52-451 Asemamiehentie 8 asuinrakennus v **1930** talousrakennus **1925** rak 117 ro 421 pa 1202				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

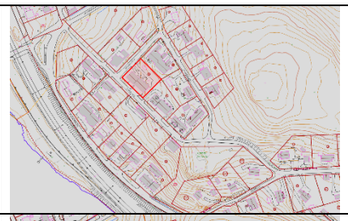
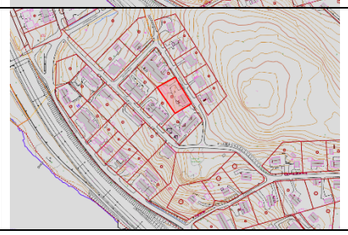
36	109-404-4-259 Pintiäläntie 6 asuinrakennus v **1938** rak 138 ro 494 pa 1412				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
37	109-15-48-427 Jarrumiehentie 4 asuinrakennus v **1928** talousrakennus **1927** rak 140 ro 487 pa 1390				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
38	109-15-48-425 Jarrumiehentie 8 asuinrakennus v **1928** talousrakennus **1928** rak 180 ro 519 pa 1484				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
39	109-15-45-403 Tuomelankatu 9 talousrakennus v **1924** rak 322 ro 404 pa 1155			 	- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - talousrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
40	109-15-45-400 Karinkuja 8, Pintiäläntie 14 asuinrakennus v **1930** talousrakennus **1900** rak 143 ro 200 pa 485				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus on kohtuullisen hyvin säilyttänyt alkuperäisessä asussaan - talousrakennus on muutosten myötä menettänyt rakennushistoriallisen arvonsa - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
41	109-15-83-396 Karinkuja 5, Pintiäläntie 16 asuinrakennus v **1930** rak 180 ro 327 pa 933				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

42	109-15-83-397 Karinkuja 7 asuinrakennus v **1910** talousrakennus **1928** rak 155 ro 351 pa 1003				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
	109-15-83-394 Juhontie 10 asuinrakennus 1959 rak ro 341 pa 973				- kohde on vanhojen perustusten päälle rakennettu replikantti - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
43	109-15-42-381 asuinrakennus v **1928** talousrakennus **1928** rak 198 ro 495 pa 1354				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
44	109-15-40-360 Juhontie 9 asuinrakennus v **1927** talousrakennus **1927** rak 155 ro 450 pa 1286				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
45	109-15-40-357 Pintiäläntie 24 asuinrakennus v **1933** talousrakennus **1935** rak 322 ro 538 pa 1537				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
46	109-15-40-355 Pekantie 3 asuinrakennus v **1933** 1960 rak 103 ro 674 pa 1926				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

47	109-15-40-354 Pekantie 1, Jarrumiehentie 21 asuinrakennus v **1938** 2011 rak 168 ro 601 pa 1717				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
48	109-15-67-14 Rautatienkatu 36, Aatuntie 1a asuinrakennus v **1929** rak 158 ro 246 pa 703				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
49	109-15-67-12 Rautatienkatu 38a asuinrakennus v **1930** 1993 rak 277 ro 276 pa 790				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
50	109-404-4-323 Rautatienkatu 38b asuinrakennus v **1929** rak 111 ro 276 pa 788				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
51	109-15-67-343 Rautatienkatu 44 asuinrakennus v **1928** rak 110 ro 452 pa 1291				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus kohtuullisen hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan; terassirakennelma myöhemmin lisätty - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
52	109-15-67-8 Rautatienkatu 54, Antinkuja 2 asuinrakennus v **1920** rak 196 ro 584 pa 1669				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä - purkulupa myönnetty kuntoselvityksen perusteella
53	109-15-67-10 Antinkuja 6 asuinrakennus v **1929** rak 178 ro 609 pa 1740				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennusta on muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu, julkisivua muutettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

54	109-15-67-325 Sairionkatu 4 asuinrakennus v **1936** talousrakennus **1936** rak 130 ro 385 pa 1100				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
55	109-15-67-17 Sairionkatu 6b asuinrakennus v **1920** rak 100 ro 175 pa 499				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
56	109-6-3-1007 Antinkuja 1 asuinrakennus v **1920** **talousrakennus 1943**/1990 rak 60 ro 599 pa 1995				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennusta on muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu, julkisivua muutettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
57	109-6-3-1008 Antinkuja 3 asuinrakennus v **1920** talousrakennus **1935** rak 160 ro 397 pa 1322				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennusta on muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu, julkisivua muutettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
58	109-6-61-11 Sairionkatu 1 asuinrakennus v **1924** talousrakennus **1928**/2001 rak 198 ro 400 pa 1725				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
59	109-6-61-13 Sairionkatu 5 asuinrakennus v **1941** rak 189 ro 250 pa 1094				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus säilynyt alkuperäisessä asussaan lukuun ottamatta laajennusta - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
60	109-6-61-14 Sairionkatu 7 asuinrakennus v **1940** **talousrakennus 1935**/1959 rak 409 ro 250 pa 1039 om Hämeenlinnan kaupunki				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - kadun varren asuinrakennusta muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkuna- ja julkisivumuutoksia - sisäpihan asuinrakennus on hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan

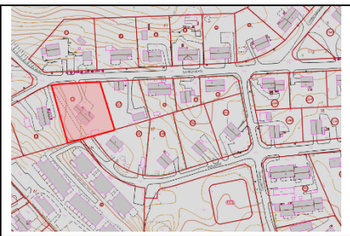
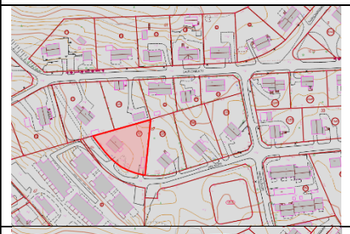
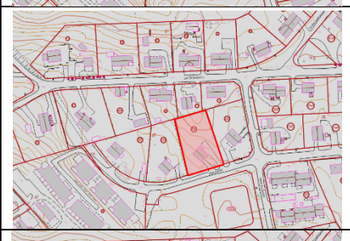
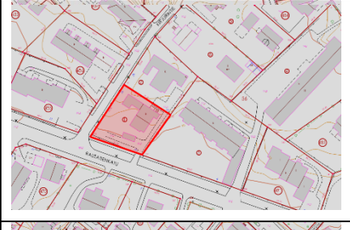
					- kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
61	109-6-61-2 Sairionkatu 9 asuinrakennus v **1939** talousrakennus 1962 rak 290 ro 250 pa 1040				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
62	109-6-61-3 Sairionkatu 11 asuinrakennus v **1939** rak 70 ro 250 pa 1066				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
63	109-6-61-17 Sairionkatu 13 asuinrakennus v **1939** rak 152 ro 250 pa 1217				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan lukuun ottamatta laajennusta - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
64	109-6-6-26 Harjukatu 7 asuinrakennus v 2015 talousrakennus **1925** rak 266 ro 448 pa 1280				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - talousrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä - maanpinnan nosto pihan puolella uhkaa perustusten kuntoa
65	109-6-6-24 Harjukatu 5 asuinrakennus v **1930** rak 102 ro 440 pa 1256				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennusta on muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkunat vaihdettu, julkisivua muutettu - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
66	109-6-8-36 Hauhonkatu 2, Hauhonkuja 3 asuinrakennus v **1929** talousrakennus **1928** rak 140 ro 395 pa 1316				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

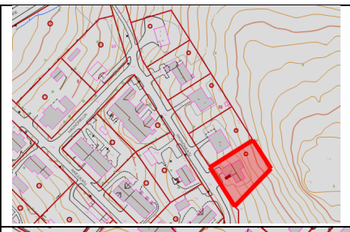
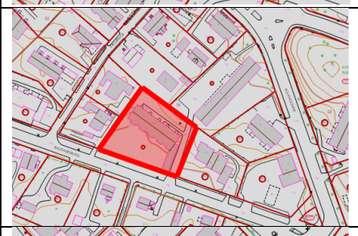
67	109-6-7-30 Harjukatu 6 / Hauhonkatu 2 asuinrakennus v 1984 talousrakennus ? rak 447 ro 446 pa 1275				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - talousrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
68	109-6-7-32 Hauhonkatu 6 asuinrakennus v **1920** rak 184 ro 385 pa 1099				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

Vuoden 1945 jälkeen rakennetut, arkkitehtuuriltaan laadukkaat kohteet

69	109-15-84-1 Aatuntie 2 asuinrakennus v **1945** talousrakennus **1945** rak 173 ro 472 pa 1348				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
70	109-404-4-263 Jarrumiehentie 5 asuinrakennus v **1948** talousrakennus **1945** rak 170 ro 412 pa 1178				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
	Kortteli 38: jälleenrakennuskauden kokonaisuus				- yhtenäinen jälleenrakennuskauden kokonaisuus rintamamiestaloja
71	109-15-38-2350 Sairionkatu 8, Pintiäläntie 30 asuinrakennus v **1956** rak 140 ro 300 pa 857				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

72	109-15-38-2349 Sairionkatu 10 asuinrakennus v **1955** rak 71 ro 301 pa 860				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
73	109-15-38-3348 Sairionkatu 12a asuinrakennus v **1958** rak 126 ro 301 pa 860				- kohde edustaa alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - asuinrakennusta on muutettu rakennushistoriallista arvoa alentavalla tavalla; ikkuna- ja julkisivumuutoksia - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
74	109-15-38-2348 Jarrumiehentie 25, Sairionkatu 12b asuinrakennus v **1955** rak 80 ro 300 pa 856				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
75	109-15-38-1350 Pekantie 6, Pintiäläntie 28 asuinrakennus v **1956** talousrakennus 2018 rak 172 ro 339 pa 968				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
76	109-15-38-1349 Pekantie 4 asuinrakennus v **1960** rak 69 ro 348 pa 995				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä - aurinkopanelien sijoitus epäonnistunut
77	109-15-38-1348 Pekantie 2, Jarrumiehentie 23 asuinrakennus v **1955** rak 104 ro 340 pa 971			uusi kuva	- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
	Osa korttelia 67: jälleenrakennuskauden kokonaisuus				- yhtenäinen jälleenrakennuskauden kokonaisuus

78	109-15-67-11 Sairionkatu 2 asuinrakennus v **1960** rak 71 ro 597 pa 1706				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
79	109-15-67-327 Pekantie 14 asuinrakennus v **1955** rak 250 ro 421 pa 1204				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat pääosin säilyneet alkuperäisessä asussaan; julkisivumuutoksia; veranta - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
80	109-15-67-328 Pekantie 12 asuinrakennus v **1960** rak 141 ro 427 pa 1221				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
81	109-15-67-329 Pekantie 10 asuinrakennus v **1955** rak 110 ro 449 pa 1284				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - rakennukset ovat hyvin säilyneet alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
82	109-15-67-330 Pekantie 8, Pintiäläntie 21 asuinrakennus v 1954 rak ro pa 1261				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
83	109-15-56-1 Rautatienkatu 10 asuinrakennus v 1967 rak 296 ro 338 pa 965				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
84	109-15-52-452 Asemamiehentie 4 v 1975 rak 531 ro 714 pa 2040 109-15-52-453 Asemamiehentie 6 v 1975 rak 528 ro 534 pa 1525				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä

85	109-6-58-5 Hauhonkatu 9 v 1978 rak 192 ro 289 pa 963				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
86	109-15-56-3 Rautatienkatu 6 v 1972 rak 825 ro 866 pa 2475				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
87	109-15-52-455 Rautatienkatu 12 v 1982 rak 429 ro 477 pa 1364				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä
88	109-15-42-382 Jarrumiehentie 12 v 1983 rak 443 ro 443 pa 1267				- kohde edustaa hyvin alueensa ja aikakautensa tuottamaa rakennusperintöä - arkkitehtuuriltaan laadukas - asuinrakennus hyvin säilynyt alkuperäisessä asussaan - kohde on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä